

TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCOMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
IL-QORT TAL-PRIMĪSTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 79/05

21. září 2005

Rozsudky Soudu prvního stupně ve věcech T-306/01 a T-315/01

*Ahmed Ali Yusuf a Al Barakaat International Foundation a Yassin Abdullah Kadi/Rada
Evropské unie a Komise Evropských společenství*

SOD PRVNÍHO STUPNĚ VYDÁVÁ SVÉ PRVNÍ ROZSUDKY TÝKAJÍCÍ SE AKTŮ PŘIJATÝCH V RÁMCI BOJE PROTI TERORISMU

*Evropské společenství má pravomoc uložit zmrazení prostředků jednotlivců v rámci boje proti
mezinárodnímu terorismu. Jsou-li tato opatření vyžadována Radou bezpečnosti OSN, jsou
z velké části vyloučena ze soudního přezkumu. Tato opatření neporušují všeobecně uznávaná
základní práva lidské osobnosti.*

Podle Charty Spojených národů je Rada bezpečnosti pověřena zachováváním mezinárodního míru a bezpečnosti. Členové OSN musí provádět její rozhodnutí přímo a prostřednictvím mezinárodních orgánů, jejichž jsou členy.

Před teroristickými atentáty z 11. září 2001, jakož i po nich Rada bezpečnosti přijala několik rezolucí týkajících se Talibanu, Usámy bin Ládina, sítě Al-Kajdá a osob a subjektů, které jsou s nimi spojeny. Všechny členské státy OSN jsou vyzvány ke zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů ovládaných přímo či nepřímo těmito osobami nebo subjekty. Výbor pro sankce je pověřen určením dotyčných subjektů a finančních zdrojů, které mají být zmrazeny, a přezkoumáváním žádostí o výjimku.

Tyto rezoluce byly ve Společenství provedeny nařízením Rady¹, která nařizují zmrazení prostředků dotyčných osob a subjektů. Tyto osoby a subjekty jsou zapsány na seznamu, který je přílohou nařízení a je Komisí pravidelně upravován na základě aktualizací provedených Výborem pro sankce². Výjimky ze zmrazení prostředků mohou státy přiznávat z humanitárních důvodů.

¹ Nyní nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení č. 467/2001 (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294).

² Viz naposledy nařízení Komise (ES) č. 1378/2005 ze dne 22. srpna 2005, kterým se po padesáté druhé mění nařízení č. 881/2002 (Úř. věst. L 219, s. 27).

Některé dotčené osoby a subjekty podaly k Soudu prvního stupně návrh na zrušení těchto nařízení³. Dnešního dne Soud vydává své první dva rozsudky v těchto věcech.

Příslušnost Rady k uložení hospodářských sankcí jednotlivcům

Smlouva o ES⁴ umožňuje Radě ukládat hospodářské a finanční sankce třetím zemím, pokud tak stanoví společný postoj přijatý Evropskou unií v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP).

Soud rozhodl, že Rada je v rámci boje proti mezinárodnímu terorismu za podobných podmínek⁵ příslušná rovněž k ukládání hospodářských a finančních sankcí, jako je zmrazení prostředků, jednotlivcům.

Přednost práva OSN před právem Společenství

Soud konstatuje, že podle mezinárodního práva mají povinnosti členských států OSN podle Charty Spojených národů přednost před jakoukoliv jinou povinností, včetně jejich povinností podle Evropské úmluvy o lidských právech a podle Smlouvy o ES. Tato přednost se vztahuje i na rozhodnutí Rady bezpečnosti.

Třebaže Společenství není členem OSN, je třeba mít za to, že je na základě samotné smlouvy o svém založení rovněž vázáno povinnostmi vyplývajícími z Charty Spojených národů, a to stejně, jako jsou jimi vázány jeho členské státy. Společenství jednak nemůže porušovat povinnosti vyplývající pro jeho členské státy z Charty ani bránit jejich plnění. Kromě toho je povinno přijmout veškerá opatření nezbytná k tomu, aby umožnilo svým členským státům tyto povinnosti splnit.

Rozsah přezkumu legality prováděného v projednávaném případě Soudem

Soud poukazuje na to, že napadené nařízení se omezuje na provedení rozhodnutí Rady bezpečnosti na úrovni Společenství. Jakýkoliv přezkum vnitřní legality tohoto nařízení by znamenal, že Soud přezkoumává nepřímo legalitu příslušných rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené pravidlo přednosti jsou však tato rozhodnutí v zásadě vyloučena ze soudního přezkumu ze strany Soudu a Soud není oprávněn zpochybňovat, ani nepřímo, jejich legalitu vzhledem k právu Společenství nebo základním právům, jak je uznává právní řád Společenství. Naopak, Soud je povinen v co největším možném rozsahu vykládat a uplatňovat toto právo způsobem slučitelným se závazky členských států podle Charty Spojených národů.

Nicméně Soud je oprávněn přezkoumat legalitu napadeného rozhodnutí a nepřímo i legalitu rozhodnutí Rady bezpečnosti, která toto nařízení provádí, vzhledem k vyšším pravidlům obecného mezinárodního práva náležejícím k *ius cogens* chápanému jako mezinárodní právní řád, od něž se ani členské státy, ani orgány OSN nemohou odchýlit. Jeho součástí jsou zejména imperativní normy týkající se univerzální ochrany základních práv lidské osobnosti.

---

³ Druhá skupina věcí, které jsou právě projednávány, se týká omezujících opatření přijatých Společenstvím proti osobám a subjektům, které jsou zapojeny do terorismu, ale nejsou spojeny s Usámou bin Ládinem, Al-Kajdou a Talibanem a nebyly specificky určeny Radou bezpečnosti.

⁴ Články 301 a 60 ES.

⁵ Na základě článků 301 ES a 60 ES ve spojení s článkem 308 ES

Základní práva žalobců chráněná *ius cogens*

Soud konstatuje, že zmrazení prostředků stanovené napadeným nařízením neporušuje základní práva žalobců chráněná *ius cogens*. Napadené nařízení totiž výslovně stanoví možnosti výjimek na žádost zúčastněných osob, aby byly zpřístupněny prostředky nezbytné k hrazení základních výdajů. Cílem ani důsledkem těchto opatření tedy není zacházet s žalobci nelidským nebo ponižujícím způsobem.

Žalobci navíc nebyli zbaveni svévolně svého vlastnického práva za předpokladu, že je toto právo chráněno *ius cogens*. Zmrazení prostředků totiž představuje jednu stránku boje Spojených národů proti mezinárodnímu terorismu a je zajišťovacím opatřením, které na rozdíl od konfiskace nezasahuje do samotné podstaty vlastnického práva zúčastněných osob k jejich finančním aktivům, ale pouze do jejich užívání. Navíc rezoluce Rady bezpečnosti stanoví mechanismus pravidelného přezkumu obecného režimu sankcí a postup umožňující zúčastněným osobám předložit svůj případ prostřednictvím svého státu Výboru pro sankce k přezkumu.

Pokud jde o práva obhajoby, Soud konstatuje, že žádná norma *ius cogens* se nezdá vyžadovat, aby byly zúčastněné osoby osobně vyslechnuty Výborem pro sankce. Pokud jde o zajišťovací opatření omezující nakládání s majetkem, dodržení základních práv zúčastněných osob rovněž nevyžaduje, aby jim byly sděleny skutečnosti a důkazní materiály použité proti nim, pokud Rada bezpečnosti má za to, že důvody týkající se bezpečnosti mezinárodního společenství tomu brání. Soud však poukazuje na to, že zúčastněné osoby se mohou prostřednictvím svých vnitrostátních orgánů kdykoliv obrátit na Výbor pro sankce, aby dosáhly odstranění svého jména ze seznamu osob, na které se vztahují sankce⁶.

Soud rozhodl, že ani orgány Společenství nebyly povinny vyslechnout zúčastněné osoby, protože při provádění sankcí stanovených Radou bezpečnosti neměly k dispozici žádný prostor pro uvážení.

Pokud jde o právo na účinnou soudní ochranu, Soud poukazuje na to, že v rámci žalob podaných žalobci provádí úplný přezkum legality napadeného nařízení, pokud jde o dodržení, ze strany orgánů Společenství, pravidel o příslušnosti, jakož i pravidel legality a podstatných formálních náležitostí, které se vztahují na jejich činnost. Přezkoumává rovněž legalitu nařízení vzhledem k rezolucím Rady bezpečnosti, zejména z hlediska jeho formální a věcné vhodnosti, vnitřní soudržnosti a přiměřenosti. Soud přezkoumává legalitu nařízení a nepřímou i legalitu rezolucí Rady bezpečnosti rovněž s ohledem na *ius cogens*.

Naproti tomu Soudu nepřísluší přezkoumávat nepřímou soulad rezolucí Rady bezpečnosti se základními právy chráněnými právním řádem Společenství, ani ověřovat neexistenci nesprávného posouzení skutkového stavu a důkazních materiálů, které Rada bezpečnosti použila na podporu přijatých opatření, ani nepřímou přezkoumávat vhodnost a přiměřenost těchto opatření. V tomto rozsahu, a při neexistenci mezinárodního soudu pověřeného rozhodovat o žalobách směřujících proti rozhodnutím Výboru pro sankce, žalobci nedisponují žádným soudním procesním prostředkem.

Nicméně taková mezera v soudní ochraně žalobců není sama o sobě v rozporu s *ius cogens*. Soud poukazuje na to, že právo na přístup k soudům není absolutní. V projednávaném případě

---

⁶ V projednávaném případě toto přezkumné řízení umožnilo uvolnění prostředků dvou osob, A. Adena a A. Aliho, kteří v důsledku toho upustili od své žaloby k Soudu.

naráží na soudní imunitu, která se vztahuje na Radu bezpečnosti. Zájem žalobců na tom, aby byl jejich případ po meritorní stránce projednán soudem, není dostatečný k tomu, aby převážil nad základním obecným zájmem na zachování mezinárodního míru a bezpečnosti tváří v tvář hrozbě jasně určené Radou bezpečnosti.

V důsledku toho Soud zamítá žaloby jako neopodstatněné.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Soudu lze podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení opravný prostředek omezený na právní otázky k Soudnímu dvoru Evropských společenství.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soud prvního stupně.

Dostupné jazyky: všechny

Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=cs>

Obecně ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vyhlášení.

Pro více informací kontaktujte prosím Ireneusze Kolowce

Tel.: (00352) 4303 3668 Fax: (00352) 4303 2053